

Wystawa zwierząt hodowlanych w Szczyrzycu

IX Krajowa Wystawa Czerwonego Bydła Polskiego

Regionalna Wystawa Owiec

III Regionalna Wystawa Koni Rasy Małopolskiej, Huculskiej, Śląskiej oraz Polski Koń Zimnokrwisty

Pokaz Królików Rasowych i Drobiu Ozdobnego

Błonia Szczyrzyckie, 6–7.06.2015

Coroczne wystawy i pokazy zwierząt gospodarskich dają możliwość prezentowania najlepszych i najładniejszych zwierząt, a uzyskane

nagrody i dyplomy oraz puchary działają mobilizująco i dopingują do osiągania coraz to lepszych wyników hodowlanych i produkcyjnych.

IX Krajowa Wystawa Czerwonego Bydła Polskiego

W Wystawie uczestniczyło 41 rolników-hodowców, prezentując w 9 różnych grupach 79 zwierząt, w tym 14 jałówek.

Populacja tych krów jest utrzymywana w gospodarstwach, które doskonalą swoje zwierzęta przy pomocy dwóch oddzielnych programów hodowlanych. W 2014 r. kontrolą mleczności było objęte 2788 krów o średniej wydajności rocznej 3588 kg mleka, 4,31% tłuszczu i 3,38% białka. Znaczna część tej populacji (2300 krów) jest objęta programem ochrony zasobów genetycznych, dążącym do zachowania i utrzymania w czystości rasy jak największej ilości pożądanych cech produkcyjnych i fenotypowych; w zamian hodowcy dostają wsparcie finansowe. Pozostała część zwierząt jest doskonała przy użyciu nasienia buhajów czerwonych ras europejskich, głównie duńskich.

Komisja sędziowska w składzie: prof. Jan Trela – przewodniczący Komisji, mgr inż. Krzysztof Gałązka – sędzia główny, Wiesław Iwulski – asystent sędziego, oceniła zwierzęta, biorąc pod uwagę różnice między populacjami, wynikające ze wzorców rasowych oraz realizacji dwóch różnych programów hodowlanych. Ocena bydła odbywała się bardzo sprawnie i była kierowana przez mgr Piotra Kowola i inż. Pawła Ruchałę, a nad całością czuwał mgr Wojciech

Rasiński, wszyscy z PFHBiPM. Zwierzęta w poszczególnych grupach wiekowych i produkcyjnych były dobrze przygotowane do prezentacji – wszystkie otrzymały w ocenie I lokaty, a najładniejsze spośród nich wiceczempionaty i czempionaty. Z grupy czempionów w dwóch ocenionych populacjach wybrano dwie najładniejsze sztuki, które uzyskały tytuł superczempiona Wystawy.

Wyniki Oceny Zwierząt

W kategorii jałowic w wieku 12–16 mies. czempionem została jałowka **ARONIA** z obory Krzysztofa Satoly z Woli Wieruszycy, a wiceczempionem **PAMELA** z obory Antoniny Gembac z Kobyłca. W kolejnej grupie jałowic, w wieku 17–20 mies. czempionem została jałowka **TYROLA** z gospodarstwa Celiny i Antoniego Sukty z Poręby, a wiceczempionem **CZERWONA** z hodowli Marka Kuśnierza z Zalesia. W kategorii krów pierwiastek z programu doskonalenia rasy na czempiona wybrano krowę **BIZA** z obory Jana Solarczyka z Wróblówki, a na wiceczempiona krowę **BRODA** z obory Piotra Smagi ze Stróży. W grupie krów pierwiastek z programu ochrony zasobów genetycznych czempionem została krowa **GAZELA** z OHZ Przerzeczyn Zdrój z Gilowa, a wiceczempionem **CENTA** z gospo-

Krowa PYZA (hod. J. Król, Męcina) – superczempion Wystawy z programu ochrony zasobów genetycznych

Krowa BIJA (hod. J. Solarczyk, Wróblówka) – superczempion Wystawy z programu doskonalenia rasy

Jałówka ARONIA (hod. K. Satola, Wola Wieruszycka) – czempion w grupie jałowic w wieku 12–16 mies.

Jałówka TYROLA (hod. C. i A. Suktowie, Poręba) – czempion w grupie jałowic w wieku 17–20 mies.

Krowa GAZELA (hod. OHZ Przerzeczyn Zdrój, Gilów) – czempion w grupie krów pierwiastek z programu ochrony zasobów genetycznych

Krowa POLA (hod. E i W. Łukaszowie, Krempachy) – czempion w grupie krów w IV i V laktacji w programie doskonalenia rasy

Krowa MALWA (hod. Stefan Lach, Jodłownik) – wiceczempion w grupie krów w IV i V laktacji w programie doskonalenia rasy

Krowa WIŚNIA 9 (hod. GR o.o. Cystersów, Szczyrzyc) – czempion w grupie krów w VI i wyższych laktacjach

darstwa Damiana Kozy ze Stróży. Spośród krów w II i III laktacji w programie doskonalenia rasy na czempiona wybrano krowę **BIJA** z obory Jana Solarczyka z Wróblówki, a na wiceczempiona krowę **BELINDA** z hodowli Edwarda Solarczyka z Czarnego Dunajca. W grupie krów w II i III laktacji w programie ochrony zasobów genetycznych czempionem została krowa **KALINA** z gospodarstwa Adama Kordeczki z Wilkowiska, a wiceczempionem **WIOSNA** z hodowli Celiny i Antoniego Suktazów z Poręby. Spośród krów w IV i V laktacji w programie doskonalenia rasy czempionatem uhonorowano krowę **POLA** z obory Ewy i Wojciecha Łukaszów z Krempachów, a wiceczempionatem krowę **MALWA** z gospodarstwa Stefana Lacha z Jodłownika. W programie ochrony zasobów genetycznych wśród zwierząt będących w IV i V laktacji czempionem została krowa **PYZA** z ho-

dowli Józefa Króla z Męciny, a wiceczempionem **WIOSNA 1** z obory Jana Smagi ze Stróży. W grupie krów w VI i wyższych laktacjach na czempiona wybrano krowę **WIŚNIA 9** z GR o.o. Cystersów ze Szczyrzyca, a na wiceczempiona krowę **BRZOZA** z obory Edwarda Solarczyka z Czarnego Dunajca.

Na zakończenie oceny superczempionatem Wystawy w grupie zwierząt z programu doskonalenia rasy uhonorowano krowę nr kat. 53 **BIJA** PL005201307231 z obory Jana Solarczyka z Wróblówki, natomiast w populacji zwierząt z programu ochrony zasobów genetycznych – krowę nr kat. 90 **PYZA** PL005192540808 z obory Józefa Króla z Męciny.

Opiekę weterynaryjną nad zwierzętami sprawował lek. wet. Tomasz Piwowarczyk z Gabinetu Weterynaryjnego w Jodłowniku.

Regionalna Wystawa Owiec

Organizatorem tej części Wystawy był Regionalny Związek Hodowców Owiec i Kóz w owym Targu. W roku bieżącym owce dołączyły do bydła i koni, tworząc razem właściwy krajobraz zwierząt Podhala. Wystawa ta miała charakter raczej symboliczny, mając na celu zwrócenie uwagi na fakt, że rejon Pogórza i Podhala był zawsze związany z chowem i hodowlą owiec oraz ich pasterstwem. Do oceny przedstawiono: stawkę tryków rasy cakiel podhalański, stawkę tryków rasy polska owca górską odmiany barwnej, stawkę tryków rasy polska owca pogórza oraz 3 stawki maciorek tych samych ras. Ocenę zwierząt przeprowadziła komisja w składzie: Jan Jańczy – główny sędzia oraz Dorota Kuliś – asystent. W wyniku przeprowadzonej oceny w poszczególnych rasach przyznano pierwsze lokaty i czempionaty oraz superczempionat.

W rasie cakiel podhalański: tryki – czempionem został tryk nr kat. 1 z owczarni Adama Kołodzieja z Łętowego; maciorki – czempionem została maciorka nr kat. 4 z tej samej owczarni.

W rasie polska owca górską odmiany barwnej: tryki – czempionem został tryk nr kat. 9 z owczarni Józefa Kuczaja z Łętowego; maciorki – czempionem została maciorka nr kat. 10 z tej samej owczarni. W rasie polska owca pogórza: tryki – czempionem został tryk nr kat. 14 z owczarni Krzysztofa Fudali z Olszówki; maciorki – czempionem została maciorka nr kat. 18 z tej samej owczarni. Spośród zwierząt, które otrzymały tytuł czempiona Komisja wybrała superczempiona – została nim maciorka rasy polska owca górską odmiany barwnej o nr PL100015063028, której właścicielem jest Józef Kuczaj. Pozostałe tryki i maciorki uzyskały pierwsze lokaty.

Wszystkie oceniane zwierzęta otrzymały dyplomy, puchary i nagrody pieniężne. Komisja, oceniając poszczególne zwierzęta (15 sztuk), stwierdziła ich wysoką wartość genetyczną, zgodność ze wzorcem rasy oraz bardzo dobre przygotowanie do pokazu. Dziękujemy hodowcom owiec za udział w pokazie i zapraszamy na Wystawę w roku następnym.

Organizatorzy Wystawy z superczempionką

Prof. dr hab. R. Eckert, wicedyrektor IZ PIB wręcza puchary nagrodzonym hodowcom

Wspólne zdjęcie zwycięzców i organizatorów Wystawy

Polska owca górska
odmiany barwnej

Konkurs „młodego
hodowcy”

Spotkanie z gośćmi zagranicznymi
na temat ras zachowawczych bydła

Pokaz Królików Rasowych i Drobiu Ozdobnego

Małopolskie Stowarzyszenie Hodowców Królików Rasowych i Drobiu Ozdobnego z siedzibą w Dobczycach po raz pierwszy prezentowało swój dorobek hodowlany na Błoniach Szczyrzyckich. Stowarzyszenie liczy 26 członków, z tego w pokazie uczestniczyło 15, którzy zaprezentowali 16 ras królików – począwszy od małych futerkowych, poprzez rasy średnie mięsne, do ras dużych mięsnych. Przedstawiono także drób kolorowy – ozdobny: m.in. pawie indyjskie, bażanty srebrne i złote, kury ozdobne Cochín olbrzymi, włoszka lawendowa, minor, perliczka zwyczajna i najmniejsza kurka na świecie – sebrytka. W zestawie tych ptaków znajdowało się też kilka ras gołębi. Pokaz prezentowanego ptactwa cieszył się dużym zainteresowaniem zwiedzających, a szczególnie dzieci i młodzieży.

*

W pierwszym dniu trwania Wystawy odbyło się spotkanie z gośćmi zagranicznymi z Czech, Niemiec, Słowacji i Ukrainy. Zespół pracowników naukowych z zagranicy przedstawił stan posiadania w swoich krajach bydła objętego programem ochrony zasobów genetycznych i sposoby powiększenia ich populacji. Uczestnicy dostali materiały z tego zakresu i informacje, opracowane przez Zespół w składzie: prof. J. Treła, dr A. Majewska, mgr P. Kowol i W. Drożdż, na temat bydła polskiego czerwonego i pozostałych trzech ras chronionych. Spotkanie zorganizowali dr hab. Tomasz Sakowski (IGiHZ PAN, Jastrzębiec) i Waclaw Drożdż (prezes KZHCBP, Jodłownik). Uczestniczyli w nim także m.in.: mgr P. Stawarz, wójt gminy Jodłownik, Leszek Hądzlik, prezydent PFHBiPM oraz grupa zainteresowanych rolników i pracowników naukowych. W wyniku dyskusji przedstawiono różne propozycje, dotyczące spotkania w 2016 r. z okazji następnej wystawy w Szczyrzycu.

Wieczorem odbył się „wieczór hodowcy” – uczestnikom wręczono dyplomy za udział w Wystawie. Miała miejsce także krótka dyskusja na tematy, związane z hodowlą bydła rasy polskiej czerwonej. Następnie, przy dobrej muzyce i piwie bawiono się do późnych godzin nocnych.

W niedzielę, w drugim dniu Wystawy, po uroczystej mszy świętej, odprawionej w klasztorze o.o. Cystersów, odbyło się uroczyste otwarcie

Wystawy Zwierząt Hodowlanych przez mgr Pawła Stawarza, wójta gminy Jodłownik, w towarzystwie Jerzego Millera, wojewody małopolskiego, Wojciecha Kozaka, wicemarszałka woj. małopolskiego, Leszka Hądzlika, prezydenta PFHBiPM, wiceprezydentów Krzysztofa Banacha i Sylwestra Mierzejewskiego oraz Waclawa Drożdża, prezesa KZHCBP. Po słowie wstępnym i otwarciu Wystawy P. Stawarz powitał szczególnie serdecznie wszystkich rolników-hodowców (bydła, koni, owiec i ptactwa) i ich rodziny, a także zgromadzoną publiczność. Wśród specjalnych gości, współgospodarzy i sponsorów, a było ich wszystkich razem około 40 osób, szczególnie powitał m.in. E. Siarę, posła na Sejm RP, S. Hodorowicza, senatora RP, ojca opata A. Chuchere, prof. R. Eckerta, zastępcę dyrektora Instytutu Zootechniki PIB, T. Krupińskiego, przewodniczącego Rady Powiatu limanowskiego, J. Puchałę, starostę limanowskiego, B. Dutkę, dyrektora MODR w Karniowicach, B. Wiśniewskiego, dyrektora oddziału TARR w Krakowie, R. Czaickiego, prezesa MIR, E. Spasonia, radnego woj. małopolskiego, Irenę Szewczyk, kierownika Biura ARiMR w Limanowej oraz D. Błażejewskiego, gł. spec. ANR w Krakowie. Wśród honorowych gości znajdowali się także starostowie, burmistrzowie, wójtowie, radni i sołtysi z terenu powiatu limanowskiego i sąsiednich. Szczególne powitanie skierował P. Stawarz do gości zagranicznych z dr inż. J. Kučerą (Czechem), prezydentem Światowej Federacji Hodowców Bydła Simentalskiego na czele. Powitano także dużą grupę pracowników Federacji oraz rolników, członków Związku Bydła Czerwonego Polskiego, głównych organizatorów i realizatorów Wystawy. Powitanie skierowano także do Leszka Leśnika z Biura ODR w Limanowej, prowadzącego Wystawę, prof. Jana Szarka, Komisarza Wystawy i prof. Jana Treli, przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego. Wśród publiczności znajdowali się prof. Z. Staliński (lat 93), nestor hodowli bydła, a szczególnie polskiego czerwonego, dr K. Żukowski (lat 87), który całe swe życie zawodowe związał z tą rasą oraz liczne grono członków Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego z przewodniczącą Koła Krakowskiego, dr hab. J. Makulską, prof. Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie na czele, których witano brawami.

Po powitaniach nastąpiła najważniejsza część Wystawy – wręczanie dyplomów, pucharów i różnego rodzaju (a było ich dużo) nagród rzeczowych dla zwycięzców i wyróżnionych oraz innych hodowców.

Po tych uroczystościach odbył się konkurs wiedzy rolniczej, w którym mogli uczestniczyć tylko wystawcy; zwycięzców sownie nagrodzono. Szczególnym uznaniem cieszył się, jak zawsze, „Konkurs młodego hodowcy”, organizowany przez MCB Sp. z o.o. w Krasnem, który zgromadził najliczniejszą publiczność, w tym bardzo dużo dzieci. Młodzi hodowcy po prezentacji swych małych zwierząt zostali nagrodzeni długotrwałymi oklaskami i nagrodami rzeczowymi. O godzinie 17.00 odbyło się losowanie: cielęciami rasy pc, rowerów i wielu innych przedmiotów, przydatnych w gospodarstwie rolnym.

Obecną Wystawę Zwierząt Hodowlanych organizowali: Krajowy Związek Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego w Jodłowniku, Urząd Gminy Jodłownik, Polski Związek Hodowców Koni w Krakowie, Małopolska Izba Rolnicza w Krakowie, Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Przedstawicielstwo i Biuro w Krakowie, Małopolskie Towarzystwo Hodowców Bydła w Krakowie, Galicyjski Związek Hodowców i Producentów Bydła w Gorlicach, Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach, Polski Związek Hodowców Konia Huculskiego, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Limanowej oraz Instytut Zootechniki PIB w Balicach. Honorowy

patronat nad Wystawą sprawowali: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałek Województwa Małopolskiego i Małopolska Agencja Rynku Rolnego. Duże znaczenie dla organizacji Wystawy miały środki, otrzymane z Funduszu Promocji Mleka (któremu przewodniczył Krzysztof Banach) oraz od wielu innych sponsorów, którzy jak co roku wspomagali nas finansowo według swoich możliwości.

Komitet organizacyjny Wystawy pragnie złożyć (nie wymieniając nikogo z nazwiska i imienia) serdeczne podziękowanie wszystkim osobom prawnym, fizycznym i organizacjom za znaczący udział w zorganizowaniu i sfinansowaniu tejże Wystawy. Rolnikom-hodowcom za przedstawienie zwierząt, Komisji Sędziowskiej za ocenę, a pracownikom Federacji za sprawność organizacyjną.

Życzymy wszystkim hodowcom i uczestnikom Wystawy wszystkiego najlepszego w oborze i stajni, a sponsorom – dalszej owocnej działalności gospodarczej. Do miłego zobaczenia 2016 r. na Błoniach Szczyrzyckich.

Jan Trela, IZ PIB, Balice

Wacław Drożdż, KZHBCP z s. w Jodłowniku

Piotr Kowol, PFHBiPM, Biuro w Krakowie

Wojciech Rasiński, PFHBiPM,

Przedstawicielstwo w Krakowie

Anna Majewska, IZ PIB, Balice

Fot.: A. Majewska, W. Rasiński, J. Trela

III Regionalna Wystawa Koni Rasy Małopolskiej, Huculskiej, Śląskiej oraz Polski Koń Zimnokrwisty

W dniach 6 i 7 czerwca 2015 r. odbyła się w Szczyrzycu III Regionalna Wystawa Koni Rasy Małopolskiej, Huculskiej, Śląskiej oraz Polski Koń Zimnokrwisty, podczas której został rozegrany czempionat hodowlany wśród wszystkich wymienionych ras. Impreza ta towarzyszyła IX Krajowej Wystawie Czerwonego Bydła Polskiego.

W sobotę, 6 czerwca została przeprowadzona ocena hodowlana koni wszystkich wystawianych ras. Oceniono 28 klaczy, w tym: 6 ma-

łopolskich, 11 huculskich, 6 śląskich i 5 zimnokrwistych. Komisja oceniała konie, biorąc pod uwagę: typ, pokrój-budowę, ruch w stępie i kłusie oraz kondycję, pielęgnację, sposób przygotowania i prezentacji. Należy podkreślić bardzo dobre przygotowanie koni przez wystawców oraz sprawne przeprowadzenie całej oceny. Hodowcy koni są świadomi swojej roli i doceniają wartość zbiorowej ich oceny poprzez możliwość konfrontacji swoich osiągnięć hodowlanych z innymi wystawcami. W wystawie uczestniczyło

Zwycięzcy III Regionalnej Wystawy Koni Rasy Małopolskiej, Huculskiej, Śląskiej oraz Polski Koń Zimnokrwisty w Szczyrzycu, 2015 (fot. M. Błaż)

18 hodowców z województw małopolskiego i podkarpackiego. Czwempionat hodowlany był rozgrywany w każdej rasie oddzielnie.

W rasie małopolskiej tytuł czempionki uzyskała klacz **LOTARYNGIA** (Camp – Laguna), której hodowcą jest Huta Szkła Jarosowiec, a właścicielem Krzysztof Bożek. Tytuł wiceczempionki w tej kategorii otrzymała klacz **KENYA** (Krym – Kwinta), wyhodowana przez Jacka Chudziaka, której właścicielem jest Andrzej Woda.

W grupie klaczy huculskich klacz **PUSZTA Z BRZEZIA** (Ponowa – Baca), wyhodowana w ZZD IZ Rudawa, a będąca własnością Tadeusza Biernata, otrzymała tytuł czempionki. Tytuł wiceczempionki przypadł klaczy **FURORA** (Piaf – Fala), której hodowcą jest Wojciech Krzyżak, a właścicielem Mieczysław Jancyk.

Tytuł czempionki klaczy śląskich przyznano klaczy **LIZA** (Aron – Laguna) z hodowli Bernarda Nierychło, a własności Andrzeja Wody. Klacz **KORA** (Efendi – Kariera), prezentowana przez właściciela Wojciecha Cygała, hodowli Edwarda Nowickiego zdobyła tytuł wiceczempionki.

W klasie klaczy polski koń zimnokrwisty czempionką została **SARA** (Zapłon – Sobona), hodowli Tadeusza Armatowskiego, wła-

sność Sebastiana Łabuza, a wiceczempionką klacz **DENARA** (Wist – Delma), hodowli Jolanty Tulisow, własność Zbigniewa Tworzydło.

W drugim dniu wystawy w opactwie o.o. Cystersów odbyła się msza święta w intencji hodowców i rolników, a następnie dokonano uroczystego otwarcia Wystawy i wręczenia nagród uhonorowanym wystawcom prezentowanych zwierząt.

Dla uatrakcyjnienia imprezy został zorganizowany konkurs plastyczny dla dzieci. Odbył się również amatorski konkurs zręczności powożenia zaprzęgami parokonnymi. Wzięło w nim udział 8 zaprzęgów. Najlepsza okazała się para – powożący Bartłomiej Woźnica, luzak Stanisław Stasiowski z końmi Wiwien i Wika. Dodatkową atrakcją był prezentowany czterokonny zaprzęg tarantowatych koni szlachetnej półkrwi. Organizowane były przejażdżki wierzchem i bryczką oraz prezentacje klaczy ze źrebkiem. Program Wystawy był bardzo bogaty i każdy, kto odwiedził w tych dniach Szczyrzyc, mógł znaleźć dla siebie coś interesującego i miło spędzić czas w pięknych plenerach.

*Iwona Tomczyk-Wrona, IZ PIB, Balice
Teresa Pracuch, Małopolski Związek
Hodowców Koni w Krakowie*

Fot. M. Błaż

Podwójny sukces

Wieloletnia i wielopokoleniowa praca hodowlana dała wspaniałe efekty. Na **XXVII Krajowej Wystawie Zwierząt Hodowlanych i Ras Zachowawczych w Poznaniu**, która miała miejsce w dniach 15–17.05.2015 r., hodowcy

Ewa i Wojciech Łukaszowie oraz Franciszek Łukasz, zamieszkali w Kremkach, gmina Nowy Targ, uzyskali 2 czempionaty w bydle polskim czerwonym.

Gratulujemy podwójnego sukcesu.

- W programie ochrony zasobów genetycznych czempionem została krowa Iskra PL005188395726, ur. 1.12.2010 r.

- W programie doskonalenia rasy czempionem została krowa Wera PL005050469647, ur. 2.03.2003 r.

Charakterystyka gospodarstwa: stan krów – 12 sztuk o średniej wydajności rocznej w 2014 r. 4642 kg mleka, 4,63% tłuszczu i 3,50% białka. Powierzchnia gospodarstwa – 25 ha, głównie łąki i pastwiska, a także uprawa ziemniaków i zbóż. W oborze realizuje się dwa programy doskonalenia bydła rasy polskiej czerwonej. Hodowcy uczestniczą w wielu wystawach i są nagradzani. Są oni zasłużeni dla hodowli bydła tej rasy.

Cieszymy się z sukcesu – życzymy dalszej dobrej pracy hodowlanej i wszystkiego najlepszego w gospodarstwie i rodzinie.

Wacław Drożdż, KZHBCP
z s. w Jodłowniku
Jan Trela, IZ PIB, Balice

Fot. K. Paleczny, M. Rodak

Superczempion **XVII Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych** **(Boguchwała, 27–28.06.2015)**

Po raz kolejny w czołówce krów na Wystawie Zwierząt Hodowlanych znalazła się krowa z Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki PIB w Chorzelowie.

Krowa Jenesa PL0052740572796, ur. 9.02.2012 r., o. Aulnay Fr 1724658564, m. Jagienka PL005214559320W,

wydajność mleczna w II laktacji 299 dni: 11 936 kg – 3,55% tłuszczu – 3,07% białka, z obory 243 krów o średniej wydajności mlecznej za ostatnie 12 miesięcy: 10 707 kg – 4,02% tłuszczu i 3,35% białka.

Gratulacje dla p. prezesa, dr inż. Jerzego Fijała oraz zespołu pracowników Fermy Bydła Mlecznego. Życzę ponownych sukcesów.

Jan Trela, IZ PIB, Balice

Fot. J. Trela

Kolejna rekordzistka

W stadach o średniej wydajności rocznej powyżej 10 tys. kg mleka użytkowanie krów trwa nie dłużej niż 3,5–4 laktacje (ok. 30% wymiany stada podstawowego w ciągu roku), dlatego rekordzistki długowieczne i dające ponad 100 000 kg mleka w ciągu życia budzą uznanie.

Przedstawiona krowa – **Impreza 72**, ur. 26.12.2001, wycielona 8 razy (zakończyła swoją ostatnią laktację 15.08.2014 r., uzyskała w ciągu 10,3 lat wydajność życiową na poziomie 117 758 kg mleka – 4426 kg tłuszczu (3,76%) i 3809 kg białka (3,24%). W I laktacji za 294 dni doju osiągnęła 9111 kg mleka, a w VIII laktacji, ostatniej za 305 dni doju – 14 428 kg mleka – 3,83% tłuszczu i 3,11% białka. Średnia z 8 laktacji – 305 dni wyniosła 12 110 kg mleka.

Krowa **Impreza 72** była użytkowana w oborze Zakładu Doświadczalnego Instytutu Zootechniki PIB w Kołbaczu Sp. z o.o. W roku 2014 Zakład uzyskał od 780 krów wydajność w wysokości 11 078 kg mleka, 3,75% tłuszczu i 3,36% białka, co uplasowało go na 5. pozycji w kraju w przedziale obór od 500 do 1000 krów.

Gratuluję p. prezesowi, dr inż. Eugeniuszowi Malinowskiemu, a pracownikom Działu Rolnego serdecznie dziękuję za produkcję dobrej paszy oraz Działu Zootechnicznego – za umiejętność wykorzystania wartości genetycznej zwierząt. Życzę dalszych sukcesów.

Jan Trela, IZ PIB, Balice

Fot. ZD IZ PIB Kołbacz

Polskie bydło czerwone znów na horyzoncie

„Opolagra” – Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego

Kamień Śląski k. Opola, 13–14.06.2015

Po wieloletniej przerwie w roku bieżącym na ziemi opolskiej znów pojawiły się zwierzęta o czerwonym umaszczeniu. Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki PIB Sp. z o.o. w Grodźcu Śląskim im. prof. M. Czai zaprezentował na Wystawie 4 jałowice nie cielne i 5 krów z grupy zwierząt objętych programem rezerwy genetycznej. W Zakładzie jest użytkowane (w systemie ekologicznym) stado krów tej rasy o średnim stanie 36 sztuk. Mleko od krów (tylko od rasy pc) jest sprzedawane z dużym powodzeniem poprzez „Mlekmaty” na terenie Bielska-Białej i Cieszyna.

Po ocenie krów przez Komisję Sędziowską czempionem w grupie jałówek nie cielnych została KONEWKA, nr kat. 168, ur. 29.04.2014,

natomiast w grupie krów – czempionem została GAMA, nr kat. 174, ur. 4.02.2009; maksymalna wydajność: 3258 kg mleka, 171 kg tłuszczu i 114 kg białka.

Prezentowane zwierzęta budziły duże zainteresowanie wśród zwiedzających (skąd mamy jeszcze takie zwierzęta?) oraz wśród rolników, mających swe gospodarstwa na Pogórzu i wysoko w górach.

Jan Trela, IZ PIB, Kraków-Balice

Krowa nr kat. 174, czempion rezerwy genetycznej

Czempion – jałowka nie cielna,
Nr kat. 168

Fot. E. Trela

Dni Otwartych Drzwi **Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Boguchwale** **XVII Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych** **Boguchwała, 27–28.06.2015**

Zgodnie z wieloletnią tradycją w dniach 27 i 28 czerwca w Podkarpackim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Boguchwale odbywa się doroczna impreza promocyjno-handlowa – Dni Otwartych Drzwi, połączona z Wystawą Zwierząt Hodowlanych. Wydarzenie to jest wielkim świętem: rolników, hodowców, doradców i całego środowiska rolniczego. Głównymi organizatorami byli: marszałek woj. podkarpackiego i PODR w Boguchwale. Patronat honorowy nad wystawą sprawowali: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wojewoda podkarpacki i prezes Podkarpackiej Izby Rolniczej, a patronat medialny: TV Rzeszów, Polskie Radio Rzeszów i inne instytucje medialne.

W sobotę w godzinach przedpołudniowych Dyrektor PODR – Jerzy Jakubiec powitał wielu znakomitych hodowców, rolników i wystawców, życząc im sukcesów dla prezentowanych zwierząt i ptaków, a licznie zgromadzonym przedstawicielom różnych organizacji, świadczącym usługi dla rolnictwa, wielu wystawcom – handlowcom i firmom informacyjnym oraz licznie zgromadzonej publiczności przyjemnego i pożytecznego spędzenia dwóch dni w Ośrodku w Boguchwale. Z tą chwilą uznano Wystawę Zwierząt Hodowlanych za otwartą i rozpoczęto ocenę zwierząt i ptaków. Na Wystawie przedstawiono hodowców z województw podkarpackiego, małopolskiego i śląskiego, którzy prezentowali bydło ras mlecznych i mięsnych, konie, trzodę chlewną, owce, kozy i króliki, a także poza oceną hodowlaną: szynszyle, nutrie, lamy, osiołki, owce św. Jakuba, drób użytkowy i kolorowy (pawie, przepiórki, bażanty, kaczki, gęsi, indyki i perliczki). W każdej grupie zwierząt ocenę prowadziły specjalistyczne Komisje, nad którymi czuwała przewodnicząca, prof. dr hab. Maria Ruda z PWSZ w Krośnie, a Komisarzem Wystawy był Stanisław Kawa z Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

Ocena bydła mlecznego i mięsno-mlecznego

Do oceny w tej grupie zwierząt przed

stawiono: 8 jałówek rasy phf oraz 32 krowy ras mlecznych. Komisja w składzie: Janusz Tercjak – sędzia główny i Franciszek Kagan – asystent sędziego przedstawiła wyniki swej oceny.

Czempionem w grupie jałówek cielnych została Zafira z hodowli Marka Pankiewicza z Majdanu Lipowieckiego, a wiceczempionem Karmena z gospodarstwa Artura Paški z Glinika. Spośród pierwiastek rasy phf odm. cb – na czempiona wybrano krowę Bila-Brokita z hodowli Michała Ziemiańskiego z Trześniowej, a na wiceczempiona krowę Samanta z ZD IZ PIB Chorzeli. W grupie krów w II laktacji w rasie phf odm. cb czempionatem uhonorowano krowę Jenesa z ZD IZ PIB w Chorzeli, a wiceczempionatem krowę Paulinka z GRS Kiełb-Górno. W tej samej rasie w grupie krów w III laktacji i wyższej czempionem została krowa Kamelia z hodowli Artura Paški z Glinika, a wiceczempionem Kaja z gospodarstwa Krystyny Żarów z Bandrowa Narodowego. W rasie phf odm. czb czempionat przyznano krowie Bejzi z hodowli Jana Sondeja z Zielonki, a wiceczempionat krowie Ursyna z hodowli Michała Siry z Dynowa. W rasie simentalskiej na czempiona wybrano krowę Brydzia z hodowli Krystyny Żarów z Bandrowa Narodowego, a na wiceczempiona krowę Kama z hodowli Daniela Brysia z Korczyny. Rasę polską czerwoną reprezentowały 3 sztuki, spośród których czempionem została krowa Kora z hodowli Grzegorza Sowy z Kąkolówki. Wśród krów mlecznych duże uznanie i zaciekawienie wzbudziła krowa rasy Jersey – Hortensja 17 z hodowli M. Seweryna z Wyżnego.

Na zakończenie oceny krów mlecznych i jałówek cielnych z grupy czempionów wybrano superczempiona, którym została krowa Jenesa nr PL005274057279, nr kat. 39 z obory ZD IZ PIB Sp. z o.o. Chorzeli, o maksymalnej wydajności w 299 dniach: 11 936 kg mleka – 3,55% tłuszczu – 3,07% białka. Średnia wydajność stada 260 krów w 2014 r. wynosiła: 10 228 kg mleka, 4,21% tłuszczu i 3,36% białka.

Bydło mięsne

Na Wystawie prezentowano 9 sztuk zwierząt bydła mięsnego w zestawie: krowa z cielęciami rasy Limousine (hodowcy: Rafał Pelc, Piotr Bukała, Mariusz Demkowski), krowa z cielęciami rasy Hereford (ZD IZ PIB w Odrzechowej) oraz jałowica cielna rasy Charolaise z hodowli Czesława Wilka. Komisja w składzie: sędzia główny – Marian Stachyra i asystent sędziego – Marek Parzyk spośród prezentowanych zwierząt wybrała czempionem krowę Volga, ur. 16.08.2011 r., wyc. 10.05.2015 r. (buhajek) z hodowli Mariusza Demkowskiego z Zahutynia – rasa Limousine. Wszystkie te zwierzęta prezentowały bardzo dobry typ mięsny w każdej rasie.

Trzoda chlewna

Komisja: Zbigniew Bajda – sędzia główny i Mirosław Barski – asystent sędziego oceniła 6 młodych knurków oraz 15 loszek. Spośród ocenionych zwierząt wybrano:

- czempionem knurka rasy pbz z hodowli P. Ingłota z Markowej;
- czempionem loszkę rasy wbp oraz loszkę krzyżówkową rasy wbp x pbz z hodowli T. Borowca z Górek;
- czempionem loszkę rasy pbz z hodowli I. Zaremby z Horyńca Zdroju.

Wiceczempionaty przyznano dla:

- knurka rasy pbz z hodowli A. Wilka z Wiewiórki;
- loszki rasy pbz z hodowli A. Wilka z Wiewiórki i J. Frydrycha z Krościenka Wyżnego.

Konie

Na wystawach zwierząt konie zawsze cieszą się ogromnym zainteresowaniem, budzą podziw i sentyment prawdziwych rolników i miłośników piękna. Na tegorocznej wystawie zaprezentowano klacze rasy śląskiej w liczbie 5 sztuk oraz klacze ras: huculskiej, kuc, konik polski, małopolskiej, polski koń szlachetny półkrwi, polski koń zimnokrwisty, perszeron.

Czempionem wystawy została klacz Bawaria rasy śląskiej, hodowcy Piotra Dziekana z Woli Mieleckiej i ona również zdobyła zaszczytny tytuł najładniejszego konia Wystawy, a wiceczempionem – również rasy śląskiej –

klacz Raba z hodowli Konrada Koniecznego z Gniewczyny Łańcuckiej. Hodowca Ewelina Lachor została uznana przez sędziów za najlepszego prezentera klaczy Perla rasy konik polski. Konie oceniała Komisja w składzie: Tomasz Dobek – sędzia główny i Jan Płocica – asystent sędziego.

Owce i kozy

Na wystawie oceniano 7 stawek owiec maciorek w rasach: olkuska, czarnogłówka, cakiel podhalański, świniarka (2 stawki), wrzosówka, polska owca pogórza oraz 1 stawkę kóz rasy karpacka. Komisja oceny owiec i kóz w składzie: Stanisław Kutyna – sędzia główny i Jakub Ścisłowicz – asystent sędziego czempionatem wyróżniła:

- owcę olkuską z hodowli Karola Baciaka z Samokłesk,
- czarnogłówkę z gospodarstwa Grzegorza Sowy z Kalnicy,
- cakla podhalańskiego z hodowli Beaty i Władysława Misiurów ze Średniego Wielkiego,
- polską owcę pogórza z gospodarstwa Karola Baciaka z Samokłesk,
- świniarkę z hodowli Leszka Majchera z Żurawicy,
- wrzosówkę z gospodarstwa Pawła Kapeła z Dąbkowa.

Wiceczempionat zdobyła owca świniarka z ZD IZ PIB Sp. z o.o. Chorzelów. Najlepiej przygotowana i prezentowana była stawka owiec rasy czarnogłówka z hodowli Grzegorza Sowy. Czempionat zdobyła również koza rasy karpackiej z ZD IZ PIB Sp. z o.o. w Odrzechowej.

Króliki

Sędzia Łukasz Baran ocenił łącznie 50 szt. królików, zaprezentowanych przez 16 hodowców z województw: podkarpackiego, małopolskiego i śląskiego, ras: belgijski olbrzym biały, belgijski olbrzym szary, olbrzym srokacz, francuski baran szary, nowozelandzki biały, popielniański biały, termondzki biały, kalifornijski, burgundzki, nowozelandzki czerwony, francuski srebrzysty, wiedeński czarny, wiedeński niebieski, wiedeński szary, podpalany czarny. Na tytuł czempiona zasłużyły króliki:

- nowozelandzki biały z hodowli Kazimierza Stachury z Bielska-Białej,

- belgijski olbrzym szary z hodowli Grzegorza Koraczyńskiego z Bielska-Białej,
- olbrzym srokacz z hodowli Elżbiety Kubies z Pietrzykowic,
- francuski baran szary z hodowli Karoliny i Grzegorza Hańderków z Buczkowic,
- kalifornijski z hodowli Roberta Górnika z Łańcuta.

Wicczempionatami wyróżniono króliki:

- nowozelandzki biały z hodowli Kazimierza Stachury z Bielska-Białej,
- nowozelandzki czerwony z hodowli Bolesława Grądalskiego z Korczyny,
- burgundzki z hodowli Magdaleny i Marka Steców z Falkowej,
- wiedeński szary z hodowli Tadeusza Mazurka z Przeworska,
- wiedeński niebieski z hodowli Jana Małyjorka z Goleszowa.

Przyznano również tytuł superczempiona – królikowi rasy kalifornijskiej z hodowli Roberta Górnika z Łańcuta.

Na wystawie, poza oceną hodowlaną, pięknie i dumnie prezentowały się kolorowe pawie Danuty i Józefa Mroczków z Koziań, a kury ozdobne Stanisława Czajki z Dębiny przyciągały tłumy ciekawych mieszczuchów z dziećmi, którzy nie mogli nadziwić się, że tak może wyglądać drób ozdobny i użytkowy. Po raz pierwszy na wystawie zaprezentowano przepiękne gołębie różnych ras oraz drób ozdobny z Podkarpackiego Towarzystwa Hodowców Gołębi Rasowych i Drobno Inwentarza. Prezentowane przepiórki japońskie i bażanty Krzysztofa Drażka z Wyżnego przyciągały uwagę zwiedzających, a zwłaszcza małe pstrokate jajka tych ptaków.

Ciekawostką na wystawie były – osiołek, lama i owce św. Jakuba, pochodzące z Ludowego Klubu Jeździeckiego „ZABAJKA”. Cechą charakterystyczną tych owiec jest łaciaste umaszczenie i podwójne rogi, szczególnie mocno rozwinięte u tryków.

Długoletni hodowca nutrii Kazimierz Błoniarczyk z Rzeszowa zaprezentował swoje zwierzęta, a Stanisław Kozek z Zagorzyc wystawił sympatyczne, puszyste szynszyle. Można było również zakupić puszyste kacuszki, gęsięta, indyki i perliczki z hodowli Zbigniewa Michny z Markowej.

Młodzi hodowcy

Dużym wyzwaniem i atrakcją był zorganizowany przez Małopolskie Centrum Biotechniki w Krasnem, prowadzony na ringu, pokaz cieląt przez dzieci hodowców. Cielęta te pochodziły po buhajach o najlepszych walorach hodowlanych. Pięknie, kolorowo ubrani mali jeszcze hodowcy zmagali się z nie zawsze posłusznymi cielętami, lecz przy oklaskach publiczności radzili sobie doskonale i widać było w nich zamiłowanie do zwierząt i wielką pasję. Ich zaangażowanie zostało nagrodzone licznymi i atrakcyjnymi nagrodami od sponsorów.

Należy podkreślić, że wszystkie prezentowane na wystawie zwierzęta pochodziły z czołowych hodowli naszego województwa, posiadały najwyższe walory hodowlane, wysokie wydajności, były doskonale przygotowane, zadbane, w sposób profesjonalny zaprezentowane publiczności. Dyplomy, statuetki, nagrody wręczane hodowcom są skromnym symbolem podziękowania za ich ciężką pracę hodowlaną, której efekty widać dopiero po kilku latach. Wszystkim hodowcom pragniemy serdecznie pogratulować uzyskanych efektów i życzyć dalszych sukcesów i osiągnięć w hodowli zwierząt.

W tym roku pogoda była wyjątkowo sprzyjająca, wręcz idealna dla zwierząt i zwiedzających, a otoczenie parku i starego zespołu pałacowego księcia Lubomirskiego stwarzały doskonałe możliwości miłego spędzenia czasu i wypoczynku.

Po zakończeniu oceny zwierząt odbył się przy dużym udziale publiczności konkurs młodzieżowy „Doimy krowę”. W godzinach popołudniowych odbyła się natomiast gala wręczania dyplomów i nagród honorowych dla uczestników wystawy zwierząt. Po zakończeniu oficjalnych czynności nastąpiło spotkanie rolników, hodowców i wystawców – „Wieczór hodowców” z organizatorami „Dni” oraz przedstawicielami różnych organizacji, świadczących usługi dla rolnictwa oraz samorządów i urzędów szczebla wojewódzkiego. Do późnych godzin wieczornych bawiono się przy stołach i na parkiecie.

W drugim dniu „Imprezy”, po uroczystej mszy św. Odbył się przemarsz gości i uczestników oraz rolników i hodowców na teren ośrodka. Na początku nastąpiło otwarcie „Hotelu Podkarpackiego”, który służy głównie różnym szkoleniom, a następnie spotkanie wszystkich

uczestników „Dni”. Dyrektor PODR, Jerzy Jakubiec powitał rolników, hodowców i wystawców, a następnie wielu zacnych gości i uczestników. Uroczystego otwarcia imprezy dokonał wicemarszałek woj. podkarpackiego, Wojciech Buczak. W rolniczym święcie uczestniczyli m.in. wicewojewoda woj. podkarpackiego, Grażyna Borek, członek Zarządu, Lucjan Kuźniar, a także senator Z. Pupa i poseł K. Gołojuch i księża – J. Uchman i M. Mik. W otwarciu „Dni” wzięli udział także dyrektorzy i prezesi podkarpackich firm i instytucji, agencji i inspekcji rolniczych, firm paszowych i nawozowych oraz przetwórstwa rolno-spożywczego, podmiotów świadczących usługi rolnicze, produkcyjne oraz sprzedające maszyny i środki dla rolnictwa. W uroczystym otwarciu brali udział także starostowie, burmistrzowie, wójtowie i sołtysi oraz przedstawiciele różnych szczebli młodzieży samorządowej. Największą i miłą grupę stanowiła licznie przybyła publiczność, a wśród niej wiele dzieci i młodzieży. W tegorocznych „Dniach” nie zabrakło również wielu innych, ciekawych „małych” wystaw z zakresu działalności Ośrodka.

Pole doświadczalne

Na 20-hektarowym polu doświadczalnym przedstawiono rolnikom 850 poletek z różnymi doświadczeniami ze zbożami ozimymi i jarymi, roślinami strączkowymi, ziemniakami, warzywami i ziołami oraz roślinami energetycznymi. Miały tu również swoje stoiska firmy nasienne, chemiczne i nawozowe.

Wystawa maszyn rolniczych

Na terenie pola doświadczalnego zorganizowano imponujących rozmiarów wystawę maszyn rolniczych. Prezentowało się 46 producentów i dystrybutorów maszyn i ciągników rolniczych oraz narzędzi, wykorzystywanych w rolnictwie i ogrodnictwie. Maszyny i ciągniki rolnicze były bardzo chętnie oglądane przez rolników; często po zapoznaniu się z ofertą prowadzili oni negocjacje handlowe, dotyczące ich zakupu.

W czasie dwudniowej imprezy Ośrodek odwiedziło ponad 20 000 rolników, hodowców, mieszkańców miast oraz sympatyków rolnictwa, a było co oglądać, gdyż swoje oferty przygotowało 250 firm, agencji i instytucji, pracujących w otoczeniu wsi i rolnictwa, firmy przetwórstwa

rolno-spożywczego, banki i instytucje, świadczące usługi finansowe i ubezpieczeniowe.

Konkursy i inne atrakcje

Koła Gospodyń Wiejskich, stowarzyszenia, zakłady przetwórcze i indywidualni producenci prezentowali tradycyjną żywność w konkursie „Najlepszy produkt regionalny i lokalny”. Podsumowano również plebiscyt, organizowany przez „Gazetę Codzienną Nowiny” oraz PODR – „Rolnik Roku 2015”, „Koło Gospodyń Roku 2015”, „Sołtys Roku 2015”. Jak co roku, przygotowaliśmy wiele atrakcji i rozrywek dla dzieci. Największym zainteresowaniem cieszył się konkurs „Doimy krowę”. Imprezę uświetniły występy zespołów artystycznych, a w wśród nich koncert harmonijek ustnych grupy „Trio Con Brio”.

Doradztwo rolnicze

Dni Otwartych Drzwi to przede wszystkim impreza promująca Ośrodek, dlatego też nie mogło zabraknąć doradztwa rolniczego. Specjaliści PODR z poszczególnych działów udzielali porad zainteresowanym rolnikom z zakresu technologii produkcji, hodowli zwierząt, ochrony środowiska i realizacji programów rolnośrodowiskowych, możliwości pozyskania środków pomocowych, opłacalności produkcji, funkcjonowania rynków rolnych, żywienia, agroturystyki, przedsiębiorczości i innych problemów nurtujących mieszkańców wsi.

Podsumowanie

Należy podkreślić, że organizacja tegorocznej Wystawy Zwierząt była możliwa dzięki finansowemu wsparciu z Funduszu Promocji Mleka, Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego i Funduszu Promocji Mięsa Wołowego. Oczywiście, Wystawa Zwierząt została również dofinansowana w znacznej wysokości z Urzędu Marszałkowskiego województwa podkarpackiego, z Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich oraz ze środków Podkarpackiej Izby Rolniczej. Wszystkim darczyńcom i sponsorom serdecznie dziękujemy, to dzięki Waszemu finansowemu zaangażowaniu można było zorganizować w takim zakresie tak duże przedsięwzięcie, jakim była XVII Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Boguchwale.

Wystawę organizowało i współorganizowało bardzo wiele organizacji – związki hodowlane i produkcyjne wszystkich gatunków zwierząt i ptaków, a także różne organizacje sprzyjające rolnictwu i samorządowe.

W tym miejscu (bez wymieniać podmiotów) pragniemy serdecznie podziękować wszystkim za współpracę, zaangażowanie i po-

moc świadczoną na rzecz Wystawy, promującej podkarpacką hodowlę i chów zwierząt.

Wszystkim rolnikom, hodowcom, wystawcom, współorganizatorom, składam gorące podziękowania za uczestnictwo w tej imprezie, promującej postęp hodowlany, tradycję i kulturę podkarpackiej wsi.

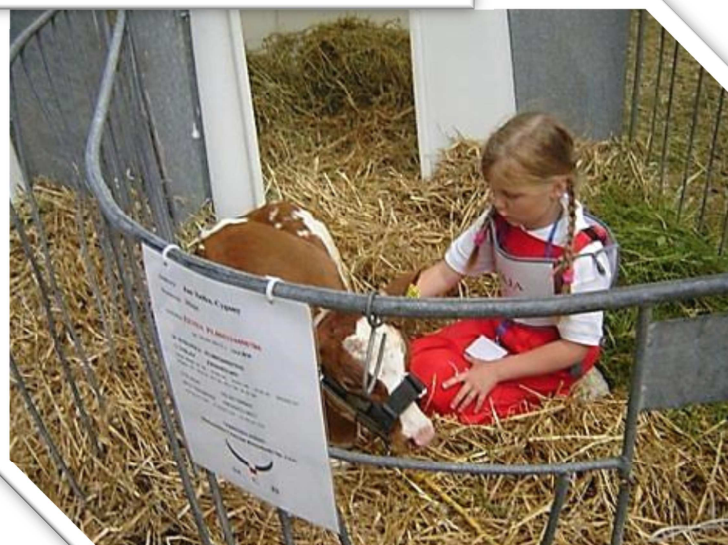
Stanisław Kawa, Komisarz XVII Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Boguchwale

Jan Trela, IZ PIB, Balice

Konkurs
Młodego Hodowcy

Pielęgnacja cielęcia

Krowa Jenesa, nr kat. 39
– supercampion z ZD
IZ PIB Chorzelów

Krowa Brydzia, nr
kat. 75 – czempion
z hod. Krystyny
Żarów z Bandrowa
Narodowego

Krowa rasy
Limousine z cielęciem
– czempion z hod.
M. Demkowskiego
z Zahutynia

Krowa Kora, nr kat. 80 –
czempion z hod. G. Sowy
z Kąkolówki

Krowa rasy Jersey

Wybór superczempiona

Ocena loszek

Kozy karpackie (czempion w środku) z ZD IZ PIB

Ocena królików

Drób kolorowy (nie na rosół!)

